

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 24 IANUARIE 1978¹

**Openbaar Ministerie din Regatul Țărilor de Jos
împotriva lui Jacobus Philippus van Tiggele**

(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Gerechtshof din Amsterdam)

„Prețul minim al rachiului de ienupăr”

Cauza 82/77

În cauza 82/77,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE de Gerechtshof din Amsterdam pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

Openbaar Ministerie din Regatul Țărilor de Jos

și

Jacobus Philippus van Tiggele, cu domiciliul în Maasdam (Țările de Jos),

unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 30–37 și 92–94 din tratatul menționat anterior,

CURTEA,

compusă din H. Kutscher, președinte, M. Sørensen și G. Bosco, președinți de cameră, A. M. Donner, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart și A. O’Keeffe, judecători,

avocat general: F. Capotorti,
grefier: A. Van Houtte,

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin ordonanța din 30 iunie 1977 primită la Curte la 5 iulie 1977, Gerechtshof din Amsterdam a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, două întrebări referitoare la interpretarea, pe de o parte, a articolelor 30–37 din tratat privind eliminarea restricțiilor cantitative în comerțul între statele membre și, pe de altă parte, a articolelor 92–94 din tratat privind ajutoarele acordate de state.

2 Aceste întrebări au fost adresate în cadrul urmăririi penale inițiate împotriva unui comerciant de vinuri și spirtoase, care este acuzat că a vândut băuturi alcoolice la prețuri

¹ Limba de procedură: olandeza.

inferioare prețurilor minime stabilite de „Produktschap voor gedistilleerde dranken” în temeiul Decretului regal din 18 decembrie 1975 (Staatsblad nr. 746);

3 Regulamentul Produktschap din 17 decembrie 1975 privind prețurile băuturilor distilate, aprobat de ministrul afacerilor economice la 19 decembrie 1975, a instituit, pentru vânzarea cu amănuntul pe teritoriul statului, un regim al prețurilor minime stabilite diferit pentru fiecare categorie de băuturi distilate.

4 Pentru băuturile de tip rachiu nou de ienupăr și rachiu vechi de ienupăr, prețul minim este calculat în baza prețului-catalog unitar al producătorului, majorat cu 0,60 guldeni și cu TVA, acest preț neputând să fie în niciun caz inferior valorii stabilite de 11,25 guldeni pe litru.

5 Pentru băuturile de tip rachiu vechi de ienupăr, prețul minim este stabilit la 11,25 guldeni pe litru.

6 Pentru toate celelalte băuturi distilate, prețul minim este egal cu prețul de achiziție efectiv, majorat cu TVA.

7 În temeiul articolului 7 din regulament, prețul minim, stabilit inițial la 11,25 guldeni, a fost ridicat la 11,70 guldeni ca urmare a evoluției costurilor.

8 Articolul 8 îl autorizează pe președintele Produktschap să acorde scutiri de la aplicarea dispozițiilor regulamentului în anumite cazuri sau categorii de cazuri.

9 Din expunerea de motive a Decretului regal din 18 decembrie 1975 reiese că autorizația acordată Produktschap pentru a formula o astfel de reglementare urmărea să favorizeze adaptarea comerțului cu vinuri și spirtoase la condițiile unei concurențe normale și trebuia să fie limitată la o perioadă de trei ani.

Cu privire la prima întrebare

10 Prin prima întrebare se dorește să se stabilească dacă articolele 30–37 din tratat trebuie interpretate în sensul că interdicția pe care o formulează urmărește o reglementare a prețurilor de genul celei din prezenta cauză.

11 Articolul 30 interzice, în comerțul între statele membre, orice măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative.

12 În sensul acestei interdicții, este suficient ca măsurile în cauză să poată împiedica, direct sau indirect, real sau potențial, importurile între statele membre.

13 Deși o reglementare națională a prețurilor aplicabilă fără deosebire produselor naționale și produselor importate nu poate, în general, să aibă un astfel de efect, în anumite cazuri specifice se pot produce astfel de efecte.

14 O piedică la import poate rezulta în special din stabilirea, de către o autoritate națională, a prețurilor sau a marjelor de profit la un nivel la care produsele importate ar fi defavorizate în raport cu produsele naționale identice, fie din motiv că nu pot fi comercializate în mod profitabil în condițiile stabilite, fie din motiv că avantajul concurențial care rezultă din prețurile de cost mai mici este eliminat.

15 Este indicat ca în lumina acestor considerente să se ia o poziție cu privire la întrebarea adresată, dat fiind că în prezenta speță este vorba despre un produs pentru care nu există nicio organizare comună a pieței.

16 În primul rând, o dispoziție națională care interzice fără deosebire vânzarea cu amănuntul a produselor naționale și a produselor importate la prețuri inferioare prețului de achiziție plătit de comerciantul cu amănuntul nu poate produce efecte dăunătoare comercializării exclusiv a produselor importate și, prin urmare, nu poate constitui o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import.

17 De asemenea, stabilirea marjei de profit minime la un anumit nivel, dar nu la un anumit procent din prețul de cost, aplicabil fără deosebire produselor naționale și produselor importate, nu poate să aibă ca efect defavorizarea produselor importate, eventual mai ieftine, într-un caz asemănător celui din prezenta cauză, în care nivelul marjei de profit constituie o parte relativ mică din prețul cu amănuntul final.

18 Pe de altă parte, altul este cazul în ceea ce privește prețul minim stabilit la un anumit nivel care, deși este aplicabil fără deosebire produselor naționale și produselor importate, poate să defavorizeze comercializarea acestora din urmă în măsura în care împiedică prețul de cost inferior al acestora să aibă efect asupra prețului de vânzare către consumator.

19 Această concluzie se impune chiar dacă autoritatea competentă este împuternicită să acorde scutiri de la prețul minim stabilit și chiar dacă această împuternicire este folosită în mod liber în favoarea produselor importate, întrucât cerința pentru importator sau pentru comerciant de a se conforma formalităților administrative specifice unui astfel de regim poate, în sine, să constituie o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import.

20 Caracterul temporar al aplicării prețurilor minime stabilite nu este un element de natură să justifice o astfel de măsură din moment ce aceasta este incompatibilă, din alte motive, cu articolul 30 din tratat.

21 Prin urmare, la prima întrebare este necesar să se răspundă că articolul 30 din Tratatul CEE trebuie interpretat în sensul că stabilirea, de către o autoritate națională, a unui preț minim de vânzare cu amănuntul, stabilit la un anumit nivel și aplicabil fără deosebire produselor naționale și produselor importate, constituie, în condiții de tipul celor prevăzute de Regulamentul Produktschap voor gedistilleerde dranken din 17 decembrie 1975, o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import, interzisă prin articolul menționat.

Cu privire la a doua întrebare

22 Prin a doua întrebare se dorește să se stabilească în principal dacă articolele 92–94 din tratat trebuie interpretate în sensul că o reglementare a prețurilor de genul celei din prezenta cauză constituie, în sensul articolelor respective, un ajutor acordat de stat.

23 Articolul 92 consideră incompatibile cu piața comună ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau sectoare de producție, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale între statele membre.

24 Indiferent de definiția care trebuie dată noțiunii de ajutor în sensul acestui articol, din însăși formularea dispoziției reiese că o măsură care se caracterizează prin stabilirea prețurilor

minime la vânzarea cu amănuntul, în scopul de a favoriza distribuitorii unui produs pe cheltuiala exclusivă a consumatorilor, nu poate constitui un ajutor în sensul articolului 92.

25 Avantajele pe care o astfel de intervenție în stabilirea prețurilor le implică pentru distribuitorii unui produs nu sunt acordate de fapt, nici direct nici indirect, prin intermediul resurselor de stat în sensul articolului 92.

26 Prin urmare, la a doua întrebare este necesar să se răspundă că articolul 92 din Tratatul CEE trebuie interpretat în sensul că stabilirea, de către o autoritate națională însă pe cheltuiala exclusivă a consumatorilor, a prețurilor minime la vânzarea cu amănuntul a unui produs nu constituie un ajutor acordat de stat în sensul articolului respectiv.

Cu privire la cheltuielile de judecată

27 Cheltuielile efectuate de către Guvernul Regatului Țărilor de Jos și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări.

28 Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Gerechtshof din Amsterdam prin ordonanța din 30 iunie 1977, hotărăște:

1) Articolul 30 din Tratatul CEE trebuie interpretat în sensul că stabilirea, de către o autoritate națională, a unui preț minim la vânzarea cu amănuntul, stabilit la un anumit nivel și aplicabil fără deosebire produselor naționale și produselor importate, constituie, în condiții de tipul celor prevăzute de Regulamentul Produktschap voor gedistilleerde dranken din 17 decembrie 1975, o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import, interzisă prin articolul respectiv.

2) Articolul 92 din Tratatul CEE trebuie interpretat în sensul că stabilirea, de către o autoritate publică însă pe cheltuiala exclusivă a consumatorilor, a prețurilor minime la vânzarea cu amănuntul a unui produs nu constituie un ajutor acordat de stat în sensul articolului respectiv.

Kutscher	Sørensen	Bosco	
Donner	Pescatore	Mackenzie Stuart	O'Keefe

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 24 ianuarie 1978.

Grefier
A. Van Houtte

Președinte
H. Kutscher